

РЕШЕНИЕ

№ 8117

гр. София, 18.12.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 03.12.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Аглика Адамова

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **7524** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на А. И. К. и К. В. Д. против решение № 148/25.06.2013г. на петчленен разширен състав по преписка 178/2011г. по описа на Комисия за защита от дискриминация. Решението се обжалва като неправилно, необосновано и незаконосъобразно като постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Твърди се, че направените от КЗД изводи не кореспондират със събраните по преписката доказателства. Жалбоподателите твърдят, че в производството пред Комисия за защита от дискриминация се установява, че К. Ч. – Началник на Клиника по пропедевтика на вътрешни болести в УМБАЛ [фирма], е забранил на жалбоподателите да извършват ендоскопски изследвания, въпреки че такива се извършват от лекари, които са специализанти и не са на трудов договор в лечебното заведение. В жалбата се твърди, че комисията погрешно е приела, че забраната е основателна, поради риск за здравето на пациента. Причината за това според жалбоподателите е, че този извод се основава само на твърденията на ответната страна, а от показанията на свидетелите става ясно, че такъв случай няма в практиката на двамата лекари. Нещо повече, ответникът Ч. дори не е подкрепил твърденията си с конкретен случай на застрашен пациент. Изтъква се още, че не става ясна причината, поради която Комисията не кредитира показанията на свидетелката В. – зам.директор на лечебното заведение. Въпреки че Комисията приема неравното третиране като

оправдано, тя не обосновава причините за това. Поради това се моли за отмяна на решението на КЗД.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация, оспорва жалбата като неоснователна.

Заинтересованата страна – К. Г. Ч. чрез процесуалния си представител оспорва жалбата. Пзовава се на чл.7, т.2 и т.5 от Закона за защита от дискриминация, като твърди, че жалбоподателите не могат да извършват ендоскопски изследвания без да имат придобита специалност.

Заинтересованата страна – М. Й. П. и Л. Д. Т., изпълнителен директор на УМБАЛ [фирма] не вземат становище.

Съдът, след като се запозна с представените доказателства, доводите и възраженията на страните и ги прецени в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа страна следното:

Жалбоподателите А. И. К. и К. В. Д. са лекари в УМБАЛ [фирма] и университетски преподаватели в Медицински университет - С.. Видно от представените трудови договори, съответно с № 216/15.03.2007г. и № 1707/01.12.2008г., те работят на трудово правоотношение с работно място по „Гастроентерология“ към „Клиниката по пропедевтика на вътрешните болести“ при УМБАЛ [фирма]. Освен това те имат сключени договори за придобиване на специалност по „Гастроентерология“ – договор № 395/17.12.2008г. за А. К. и договор с № 497/06.01.2008г. за К. Д..

Видно от представени служебни бележки от синдикална организация, жалбоподателите членуват в Медицинска федерация „Подкрепа“ – д-р К. Д. е председател на синдикалната организация, а д-р К. е секретар на същата.

Производството пред Комисия за защита от дискриминация е инициентирано по повод на постъпила жалба с вх. № 44-00-2076/03.06.2011г. от д-р К. Д. и д-р А. К. срещу д-р К. Ч. – ръководител на „Клиниката по пропедевтика на вътрешните болести“ към Университетска болница за активно лечение (УМБАЛ) [фирма]. В жалбата се иска образуване на производство с цел установяване на дискриминация по отношение на двамата жалбоподатели от страна на д-р Ч.. В допълнение към жалбата под вх. № 44-00-4184/05.12.2011г. двамата лекари обясняват, че в периода на отсъствие на д-р Ч. – 08-18.11.2011г. забраната за извършване на ендоскопски изследвания е била отменена от проф. Д. П. – началник на Гастроентерологичното отделение. Този факт според жалбоподателите още веднъж показва дискриминационното отношение на К. Ч. спрямо тях. Постъпило е още едно допълнение към жалбата – с вх. № 44-00-3229/19.09.2011г. Навеждат се оплаквания за дискриминация по признаците „лично положение“ и обществено положение по чл. 4 от Закон за защита от дискриминация /ЗЗДискр./, членуване в синдикална организация по чл. 8, ал. 3 от Кодекса на труда, както и нарушение на права по чл. 15 от ЗЗДискр.

С разпореждане № 392/21.06.2011г. на председателя на Комисия за защита от дискриминация е образувана преписка № 178/2011г. по повод на постъпилата жалба. Преписката е разпределена за разглеждане от петчленен разширен заседателен състав по множествена дискриминация.

С оглед изясняване на фактическата страна, Комисията е уведомила ответника проф. Ч. за образуваното производство с цел изразяване на становище. Такова е постъпило на 09.08.2011г. с вх. № 18-00-83 и на 04.01.2012г. с вх. № 18-00-2. В становището проф. Ч. обяснява, че жалбоподателите по време на специализацията си по гастроентерология могат да извършват ендоскопски изследвания съобразно тяхната

програмата, под контрола на обучаващите ги. Те обаче са правили това самостоятелно, което е обосновало последвала забрана да правят това. Изтъква се още, че двамата лекари не са спазвали трудовата дисциплина, не са се вслушвали в препоръките на обучаващите ги и са създали реална опасност за здравето и живота на пациентите. Проф. Ч. в становището заявява, че е запознат с членуването на жалбоподателите в синдикална организация и ръководните им постове там. Твърди, че не е ръководител на програмата на двамата специалисти, тъй като тя е с начална дата 05.03.2012г. Изтъква още, че за явяването на изпит действително се изискват умения за извършване на ректорманоскопия и горна и долна ендоскопия, но няма поставено изискване за определен брой извършени изследвания. Посочва броя на такъв вид манипулации, в които жалбоподателите са участвали в периода 01.01.2010г. – 01.06.2011г.

Пред Комисия за защита от дискриминация е депозирано също становище с вх. № 18-00-87/24.08.2011г. от проф. д-р Л. Т. – изпълнителен директор на УМБАЛ [фирма]. В него обяснява, че жалбоподателите са на трудови договори с УМБАЛ [фирма] на длъжност „лекар/асистент“ в „Клиника по пропедевтика на вътрешните болести“, както и че имат сключени договори за придобиване на специалност „Гастроентерология“. Във връзка с това за тях са изготвени индивидуални учебни програми, в съответствие с които трябва да протича обучението им. Твърди, че съгласно тези програми, извършването на ректорманоскопии, ендоскопии, фиброезофагогастродуоденоскопии и др. е следвало да се извършва в периода 05.03.2012г. – 12.12.2012г.

Към документите по делото е приложен доклад-заключение по преписка № 178/2011г. на КЗД, изготвен от докладчика. Приложено е и допълнение към този доклад-заключение относно новопостъпило доказателства и становище от жалбоподателите.

Представени са протоколите от 2 проведени заседания на КЗД по образуваната преписка – от заседание на 29.03.2012г. и от 15.06.2012г.

Видно от протокола от първото заседание, председателят на състава И. М. първо е поканила страните да постигнат споразумение. След отказа, се е преминало към разглеждане на доказателствата и изслушване на твърденията. С решението по първия протокол са допуснати за изслушване трима свидетели – проф. Д. В. П., д-р Н. А. С. и Х. Г. В. – зам.-директор по административните въпроси на УМБАЛ [фирма].

На заседанието от 15.06.2012г. са разпитани горепосочените свидетели.

Проф. Д. П. е обяснила, че е присъствала на част от разговор между проф. К. Ч. и жалбоподателите относно наложената им забрана да не извършват ендоскопски изследвания. Поради обстоятелството, че тя не е присъствала на целия разговор, Комисията не е кредитирала показанията ѝ.

Свидетелката Х. Г. В. – заместник-директор по административните дейности в УМБАЛ [фирма], заявява, че е наясно с членството на жалбоподателите в синдикална организация КТ „Подкрепа“. Тя освен това обяснява, че д-р Д. като представител на тази организация е поставил въпроса за обособяване на самостоятелен санитарен възел за нуждите на персонала в отделението и впоследствие този проблем е бил разрешен. Казва, че е виждала доклади на жалбоподателите по повод наложената им забрана.

Свидетелят Н. А. С. – главен асистент в катедра „Пропедевтика на вътрешните болести, гастроентерология“ към УМБАЛ [фирма] и асистент-ръководител на

жалбоподателите, обяснява, че забраната спрямо жалбоподателите била устна. Твърди, че те са изпълнявали трудната дисциплина и служебните си задължения. И тези показания не са кредитирани от Комисията, поради невъзможност за установяване на факти и обстоятелства.

От разпита на свидетеля С. Г. Н. – асистент в катедра „Пропедевтика на вътрешните болести“ се потвърждава, че д-р К. е специализант, който се обучавал за правене на ендоскопски изследвания. Той твърди, че тези изследвания, предвид сложността им и възможността за застрашаване на живота на пациентите, следва да се правят само от опитен ендоскопист или от такъв, който се обучава, но винаги под контрол. Обяснява, че специализацията по ендоскопии е разделена на няколко части – първо специализантите се обучават теоретично, а след това и практически. По негови спомени се е коментирало д-р К. и д-р Д. да не извършват самостоятелно ендоскопски изследвания „за момента“. Споменава конкретен случай с д-р К., в който последният въпреки решението на д-р Н. да прекратят изследването, го е продължил самоволно, което по думите му е причинило страдание за пациента. Въз основа на това твърдение по-късно в решението си Комисията е заключила, че д-р К. не се е подчинил на указанията на обучаващия го. Твърди, че не е запознат с конкретни други инциденти, но е чувал оплаквания от пациенти. Отделно от това д-р Н. казва, че жалбоподателите са извършвали ендоскопски изследвания под контрола на специалист.

По време на заседанието на 15.06.2012г. думата е дадена и на ответната страна по производството пред Комисията – д-р К. Ч.. Там той допълва, че жалбоподателите са започнали да правят ендоскопии самостоятелно, но не са се справяли добре.

Според писмените бележки на жалбоподателите, депозиращи в КЗД с вх. № 44-01-95/02.07.2012г., моментът на забраната съвпадал с този на активното им участие в синдикална организация. Жалбоподателите твърдят, че въпреки изискването съгласно действащото законодателство да се състави документ при всеки инцидент, писмени доказателства, удостоверяващи такъв не са били представени. В писмените бележки се посочва, че единичният случай, на който д-р Н. се позовава, представлявал сблъсък на две противоположни мнения – дали да се продължи изследването било въпрос само на субективна преценка.

След изясняване на фактите по образуваната преписка, комисия за защита от дискриминация е издала атакуваното в настоящото производство решение. В първата му част подробно са изложени доказателствата, събрани по делото, след това Комисията е направила анализ на събраните факти и накрая е изложила правните си мотиви относно квалифициране на процесния случай. Комисията е стигнала до извода, че жалбоподателите не са били възпрепятствани да упражняват синдикалните си права.

П. състав на Комисия за защита от дискриминация е стигнала до извода, че наложената от проф. Ч. забрана не ограничава граждански права на жалбоподателите и не ги поставя в неравностойно положение спрямо други специализанти. Приема още, че безконтролното извършване на сложни манипулации като ендоскопите може да постави в опасност живота и здравето на пациентите. Поради това се обосновава изводът, че забраната жалбоподателите да не извършват самостоятелно изследвания е оправдана, с оглед защитата на най-висши обществени интереси – животът и здравето на пациентите.

Комисията преценява, че твърденията на жалбоподателите за осъществявана спрямо тях дискриминация на признаците „лично положение“, „обществено положение“ и

„синдикална принадлежност“ не кореспондират със събраните доказателства. В решението се споменава, че нарушаването на принципа за равно третиране е обективен факт, който подлежи на доказване, а такова не е осъществено в хода на производството пред КЗД. В заключение Комисията изтъква, че с оглед събраните доказателства и изяснените факти не би могло да се породи предположение или подозрение, че ответната страна е извършила дискриминация. Поради това не се е стигнало до прехвърляне на доказателствената тежест съгласно чл. 9 от ЗЗДискр. към ответника, който да докаже липсата на неравно третиране. Поради това жалбата на К. Д. и А. К. е оставена без уважение, като е прието, че спрямо тях не е осъществена дискриминация.

При така изяснената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното: Жалбата е допустима, като подадена в срок от лице с правен интерес срещу подлежащ на обжалване административен акт, който засяга негови права, задължения или законни интереси.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Решението е постановено от компетентен орган – Комисията за защита от дискриминация, III специализиран състав, конституиран съгласно разпореждане № 56/27.01.2012г. на председателя на КЗД за образуване на преписка и последващо разпределяне на настоящия състав в изпълнение на нормата на чл. 54 от ЗЗДискр.

При постановяване на решението е спазена изискуемата форма съгласно чл. 66 ЗЗДискр., като същото съдържа наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, диспозитивна част, пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва.

Не са констатирани съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Производството пред Комисията за защита от дискриминация е образувано въз основа на жалба вх. № 44-00-2076/03.06.2011г. от д-р К. Д. и д-р А. К., допълнена с последващи писма вх. № 44-00-4184/05.12.2011г. и с вх. № 44-00-3229/19.09.2011г. Жалбата е отговаряла на изискванията на чл. 51 от ЗЗДискр., не са съществували процесуални пречки по смисъла на чл. 52.

За изясняване на фактическата обстановка е извършена процедура по проучване по смисъла на чл. 55 от закона. Изискани са становища и обяснения по изложенияте оплаквания от ответниците в производството по реда на чл. 55 – чл. 59 от ЗЗДискр., дадена им е възможност да представят доказателства.

В съответствие с чл. 60, ал.1 ЗЗД докладчикът е изготвил заключение. Видно от представените протоколи от заседанията, КЗД е изпълнила задължението си да даде на страните възможност за помирение по реда на чл. 62 от ЗЗДискр., но страните не са изразили воля в тази насока. Поради това производството е било разгледано по общия ред. Проведени са открити заседания на 29.03.2012г. и от 15. 06.2012г. Разпитани са свидетели, като в решението е посочено по какви причини са кредитирани едни от показанията, а други-не. Съдът отчита показанията на свидетелката Х. В. относно това, че не са постъпвали писмени оплаквания от пациенти. Това обстоятелство не е от естество да промени крайните изводи относно фактите. Като цяло, всички показания, освен тези на свидетелят Н. не са достатъчно конкретни и са доста колебливи. Единствено свидетелят Н. е дал ясни, безпротиворечиви и категорични показания и правилно комисията е кредитирала именно неговите показания. Той лично е бил свидетел на страдание на пациент, чието изследване е проведено от доктор К., той сочи, че жалбоподателите не са изпълнявали препоръките на водещите

лекари. Тези показания не противоречат на останалия доказателствен материал и не са оборени от други доказателства по делото.

Актът е издаден при спазване на материалния закон. Разпоредбата на чл. 4, ал.1 ЗЗД въвежда забрана за всяка пряка или непряка дискриминация, основана на посочените в закона признаци. Пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. Непряка дискриминация е поставяне на лице на основата на признаците по ал. 1 в по-неблагоприятно положение в сравнение с други лица чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими.

В настоящото дело жалбоподателите твърдят, че наложената им забрана от проф. К. Ч. да извършват самостоятелно ендоскопски изследвания се основавала на членството им в синдикална организация. С оглед на това, че забраната е била мотивирана с оглед защита на живота и здравето на пациентите, те твърдят, че застрашаването на същите не била доказана.

При решаване на спора Комисията е съобразила нормата на чл. 9 от ЗЗДискр. относно разпределяне на доказателствената тежест, която гласи: „В производство за защита от дискриминация, след като страната, която твърди, че е жертва на дискриминация, докаже факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено“. Разпоредбата на чл. 9 от ЗЗДискр., както Комисията отбелязва, кореспондира с изискванията, въведени в чл. 8 от Директива 2000/43 и чл. 10 от Директива 2000/78. Следователно, в хода на производството пред Комисията, на първо място жалбоподателите е следвало да докажат наличието на факти, които да породят съмнение относно възникнала спрямо тях дискриминация на основата на защитените признаци по чл. 4 от ЗЗДискр. Едва след установяването на такива факти, доказателствената тежест следва да се прехвърли на ответника. Неговата задача в производството се свежда до това да докаже, че не е осъществил дискриминация, постановявайки забрана за жалбоподателите да извършват ендоскопски изследвания.

Жалбоподателите не са ангажирали доказателства за предубеденост или пристрастност на проф. К. Ч. във връзка с тяхната принадлежност към синдикална организация. Става ясно само, че той е уведомен за членуването им в тази организация. Членството им в синдикалната организация се коментира по-подробно единствено от Х. Г. В. – зам.-директор по административните въпроси на УМБАЛ [фирма] във връзка с конкретно искане на един от жалбоподателите за обособяване на самостоятелен санитарен възел за персонала в отделението. Това няма никаква връзка с доказване на дискриминационно поведение.

След като жалбоподателите не са доказали факти, които да навеждат на извода за извършена дискриминация спрямо тях, не се е стигнало и до прехвърляне на доказателствената тежест за ответника. Действително, по отношение на фактите, които са изложени в хода на производството, не може да се открие връзка с твърдението на жалбоподателите, че е осъществена

дискриминация спрямо тях по признаците „лично положение“, „обществено положение“ и „синдикална принадлежност“.

Съгласно разпоредбата на чл. 7, ал.1, т.5 ЗЗДискр. определянето на изисквания за минимална възраст, професионален опит или стаж при наемане на работа или при предоставяне на определени преимущества, свързани с работата, при условие че това е обективно оправдано за постигане на законна цел и средствата за постигането ѝ не надвишават необходимото, не е дискриминация. В случая, мотивите на ръководителя на катедрата свързани със забраната жалбоподателите да извършват самостоятелни ендоскопски изследвания са обективно оправдани с оглед постигане на законна цел, а именно опазване на живота и здравето на пациентите. Мярката е подходяща, тъй като е насочена към постигане на целта. Необходима е, тъй като се касае за специалисти с малък опит в конкретните манипулации, а обучението не следва да се извършва за сметка на здравето на пациентите. Като краен извод, мярката е пропорционална, тъй като се касае за временна забрана, която не е от естество да засегне съществено обучението на специалистите. Както е видно от представените от тях доказателства, двамата успешно са придобили специалност, като обсъжданата мярка не им е попречила за това.

Съдът намира, че мотивът на забраната – опазване живота и здравето на пациентите, не е фиктивен, а се доказва от събраните доказателства. В тази връзка, невярно е твърдението в жалбата, че застрашаването на здравето на пациентите се потвърждава само от становището на ответната страна, но не и от показанията на свидетелите. Напротив, свидетелят д-р Н. посочва конкретен пример в практиката си, в който е извършвал изследване съвместно с д-р К.. Свидетелят е обяснил, че въпреки решението му за прекратяване на изследването, д-р К., извън неговия надзор, самоволно го е продължил. Това решение е било причина за създадени страдания на пациентите. Освен този конкретен случай, свидетелят е споменал и други оплаквания на пациенти.

Видно от представените по делото документи за извършени ендоскопски изследвания в периода 2010 – 2011г. тези изследвания са извършвани основно от д-р Ч. и д-р Н., лекарите с най-голям професионален опит в катедрата. Допълнително в тях са участвали и други лекари, но винаги като втори член в екипа. Не е спорно, че ендоскопското изследване е със сериозна степен на сложност, болезнено е за пациентите, а неправилното му провеждане е от естество да им причини от дискомфорт до увреждания на здравето.

Преценката на ръководителя на катедрата относно лицата, които могат да извършват самостоятелни ендоскопски изследвания е експертна. Жалбоподателите, макар и на трудов договор и с определена учебна задача, имат задължението да се съобразяват с преценката на ръководителя на катедрата, без съмнение лице с голям професионален опит и знания. Тази преценка относно професионалните възможности на жалбоподателите към момента на налагане на забраната не е опровергана от други доказателства и няма основание да се приеме, че не е била правилна.

Със забраната за извършване на ендоскопски изследвания от жалбоподателите не са нарушени техни законни права и те не са

възпрепятствани да изпълняват задълженията си и индивидуалните им програми. Както се установява, заповедта се отнася само за самостоятелно извършване на такива изследвания. Жалбоподателите не са били възпрепятствани да правят това в екип, под контрола на обучаващите ги. Напротив, установява се, че и след забраната те са извършвали такива изследвания, но не самостоятелно, а заедно с други лекари. Това отговаря на изискванията в индивидуалните им програми. От друга страна, от свидетелските показания се установява още, че забраната е временна. Т.е. след определен период, когато специализантите навлязат в друга фаза на обучението си, тази забрана би отпаднала.

При така наведените правни доводи и при проверка на критериите по чл. 146 от АПК, настоящият състав обосновава извода, че решение № 148/25.06.2013г. на петчленен разширен състав по преписка 178/2011г. по описа на Комисия за защита от дискриминация е правилно и законосъобразно. Жалбата на А. И. К. и К. В. Д. е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното, Административен съд София – град:

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на А. И. К. и К. В. Д. срещу решение № 148/25.06.2013г. на петчленен разширен състав по преписка 178/2011г. по описа на Комисия за защита от дискриминация.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаване на страните.

Административен съдия: